

Thiên Hương

Tôi mới về thăm Sài Gòn, mới trở về một khung trời thân thương nhưng sao nhiều lúc thấy mình lạc lõng trước những đổi thay và có những lúc thấy mình hoang mang. Dù không có dịp đi nhiều, gặp gỡ nhiều, chỉ nhìn những gì đang diễn ra trước mắt với tầm nhìn rất hạn hẹp nhưng cũng đủ để có những câu hỏi và những suy tư.

Tiền nhà đất ở Sài Gòn mất khủng khiếp, mới vài năm giá đã vọt lên gấp mấy lần. Thiên hạ đổ xô mua những căn nhà với giá bạc tỷ ở những khu cao cấp, những căn nhà ở Phú Mỹ Hưng¹ giá lên đến vài triệu đô là chuyện thường tình.. Mấy tháng gần đây, thiên hạ trúng cổ phần nên lại càng chen nhau mua nhà và đẩy giá nhà đất ở những khu cao cấp lên cao gấp năm bảy lần so với vài năm trước đây. Có gan làm giàu, nên một số người cầm có

¹ Phú Mỹ Hưng là khu đô thị mới thành lập thường gọi là Saigon Nam, nằm phía Nam vùng Khánh Hội. Trước đây là một vùng sinh lầy chằng chịt kênh rạch nay đã được lấp cát cao ráo có trục lộ lớn từ Phú Lâm qua Thủ Thiêm với cầu Phú Mỹ đang được xây cất băng qua sông Saigon, phía Nam Tân Thuận, và nối vào đường đi Vũng Tàu tại Long Thành.

nhà cửa mua chứng khoán, trúng đậm và đẩy giá nhà đất tăng vọt. Nhưng cũng có nhiều người tán gia bại sản vì giá chứng khoán đi xuống.

Có căn nhà đường Đồng Khởi rao bán với giá 1 tỉ đồng cho 1m² (khoảng hơn 60 ngàn đô Mỹ một mét vuông). Nhìn vào giá nhà đất cao hơn New York và Tokyo ắt hẳn thấy dân Việt Nam mình là dân giàu ... nhất thế giới.

Có vẻ như là ai dính vào nhà đất cũng giàu, vì thế quý vị quan viên chia nhau mua đất ở những vùng xa xôi rồi vẽ lên một bản đồ qui hoạch, đưa đất của mình vào những vùng trọng điểm, thế là thắng to, tiền lại để ra tiền.

Nhưng cũng có những người mua nhà đất ở Thủ Thiêm, quận 2, khu sẽ xây dựng trung tâm mới cho thành phố, hay mua đất ở quận 7, quận 9 ở SG hiện nay dở khóc dở cười vì không được phép bán mà cũng không được phép xây dựng, cứ để đó để chờ ... qui hoạch treo.

Nhịp độ xây dựng trong thành phố nhanh đến chóng mặt, các khu cao ốc mọc lên khắp nơi với giá vài trăm ngàn đô một căn khá phổ biến.

Nhưng cũng có những cao ốc xây dựng đã lâu vẫn đìu hiu buồn tênh. Ba căn cao ốc ở đường Thuận Kiều, Quận 5, cao ngất ngưỡng nhưng đến đêm đèn đóm tối thui vì không có người ở. Người dân ở đây ví khu cao ốc này như ba cây nhang, vì bị một cái huông nào đó nên chẳng có ai mua hay thuê. Có lẽ vì đời sống quá chộn rộn bấp bênh nên người dân bây giờ dựa vào bói toán và mê tín trong mọi việc. Bởi vậy, với nhà đất, ai nổi thì cứ nổi, ai chìm cũng cứ chìm, ba chìm bảy nổi chín cái lênh đênh

Các nơi ăn uống mọc lên tứ tung ở Sài Gòn. Nhiều khu ăn uống lớn như một khu công nghiệp. Các khu ăn uống như Làng Nướng, trong khu Bình Quới, Thanh Đa, trải khắp nơi trong thành phố. Các tiệm café quanh hồ con Rùa luôn đầy ứ người. Các tiệm café sân vườn, các quán ca nhạc mở khắp nơi. Các tiệm thẩm mỹ và massages phục vụ khách nước ngoài và Việt kiều. v.v... ngày càng nhiều. Nhìn các dãy phố sầm uất quá, tưởng dân mình bây giờ giàu quá thể. Nhưng nếu nghĩ mỗi cửa tiệm như vậy chỉ có một ông chủ là giàu còn bao nhiêu là nhân viên phục vụ với mức sống dưới trung bình. Mà đó còn là những người may mắn nhờ có thu nhập thường xuyên còn khá, còn biết bao nhiêu người bán rong ngoài đường, ngoài chợ, người lao động chân chính trong các nhà gia công đều nghèo, và rất nghèo, và còn rất nhiều người nghèo thật. Trên các con đường vẫn còn cảnh các người bán rong chạy tơi tả khi công an dẹp lòng lề đường. Những cô bé bụng những thau xôi nhỏ, những người bán bún, bán trái cây vội vã chạy trốn khi thấy bóng công an từ xa. Nếu bị giam hàng, họ mất vài trăm ngàn tiền phạt, phải vay nóng, số nợ cứ

tăng lên, lãi mẹ đẻ lãi con. Một bà bán trái cây than, bà muốn mua vé số may ra trúng để được đổi đời chứ khổ quá, mà vé số cũng mất nên không dám mua.

Lúc mới 75, trong các lớp tập huấn chính trị, các giảng viên chỉ trích chế độ cũ cho tổ chức cờ bạc công khai trá hình dưới hình thức xổ số kiến thiết quốc gia vào thứ ba mỗi tuần. Bây giờ thì hình như không tỉnh thành nào không có xổ số. Một ngày xổ số không biết đến mấy lần nữa. Nhưng nhờ vậy mà cũng giúp được một lực lượng đông đảo những người bán vé số. Trong số này có cả cả những cụ già lòm khòm, những người ngồi trên xe lăn, chông nạng và rất nhiều những đứa bé chỉ trên dưới mười tuổi...

Số lượng taxi ở Sài Gòn cũng gia tăng rất nhanh. Cả chục hãng taxi cạnh tranh nhau cùng với các taxi ngoài luồng. Thường người ta vẫn thích đi taxi của các hãng vì đồng hồ chạy giờ được tin tưởng hơn. Rất nhiều người lái taxi từ các tỉnh nhỏ và vùng quê đến. Nhân viên trong các nhà hàng, các tiệm buôn cũng vậy. Thanh niên và các lao động chính trong gia đình có khuynh hướng rời thôn quê đổ về các thành phố lớn nơi có nhiều cơ hội kiếm sống hơn. Họ sống chung thành nhóm trong những phòng nhỏ, thiếu tiện nghi trong các hẻm và dành dụm tiền gửi về quê nuôi gia đình, có người cả mấy năm không thể về thăm nhà. Như thế, cuộc sống kinh tế gia đình họ khá hơn, nhưng về tinh thần sẽ ra sao khi gia đình chẳng được niềm vui sum họp.

Có những nông dân giàu lên nhờ cứ cật đất ra mà bán dần, tiêu xài thoải mái, xây nhà, mua

xe, mua máy móc, chung điện, v.v... Nhưng rồi họ sẽ tiến tới đâu khi không còn đất để bán và các món tiền này cũng hết đi.

Tôi có dịp về thăm một người bạn có một lô đất ở vùng ven Sài Gòn, và mừng vì những mái nhà nhỏ trong vùng đã có vẻ bớt rách nát. Những người sống ở đó giờ đây ăn mặc khá tươm tất, đã có da có thịt không gầy gò như vài năm trước. Nhưng hỏi ra mới biết lao động chính trong gia đình là những đứa bé 5, 7 tuổi. Tối tối các cô cậu bé tí này đi trộm mủ cao su ở những rừng cao su gần đó đem về cho cha mẹ bán. Đời sống gia đình nhờ thế mà khá lên. Căn bản không có, cái gốc không có, cái ngọn sẽ tươi được bao lâu?

Rất nhiều cửa hàng ở Sài Gòn mở cửa cả ngày mà số lượng bán buôn thật ít ỏi. Giá thuê mặt bằng cao, cộng thêm nhiều chi phí khác không biết các chủ cửa hàng này cầm cự được bao lâu. Thế mà chẳng có căn nhà mặt tiền nào bỏ không.

Hiện nay các siêu thị, các cửa hàng tổng hợp bắt đầu mọc lên như nấm. Vào các cửa hàng này không sợ mua hớ, chất lượng cũng đảm bảo hơn nên sẽ là một mối đe dọa

lớn cho các tay buôn và cửa hiệu nhỏ. Có lẽ vì thế nên dạo này giá nhà mặt tiền đã hơi chững xuống. Vào các quán ca nhạc, một vài quán đông khách, nhưng cũng có những quán vào các tối trong tuần số khách loe hoe đếm trên

đầu ngón tay, tiền sở hụi nặng quá các người chủ sẽ chống chọi được bao lâu.

Có những người đang giàu và sẽ giàu mãi lên nhưng với đa số dân, đời sống kinh tế chật vật, bảo hiểm y tế không có, nếu gặp một biến cố nào, hoặc đau ốm cuộc sống gia đình sẽ ra sao?. Vào một tiệm gội đầu, nhìn các cô gái gội đầu và massage cho khách mà thấy ngậm ngùi. Gương mặt các cô cúi xuống, những ngón tay nhỏ bé nắn bóp những cánh tay to lớn của khách ngoại quốc, cam chịu đến nỗi lòng.

Thành phố càng ngày càng đông, sức sống ngằn ngặt nhưng có vẻ như quá tải. Nhịp độ tăng trưởng quá nhanh nhưng không cân xứng. Các cửa hàng dịch vụ, nhà hàng, các khu ăn chơi mọc lên như nấm nhưng con số các trường công lập, các nhà thương công hình như không nhiều thay đổi. Một thiểu số đại gia quá giàu nhưng vẫn còn rất nhiều người còn quá nghèo. Cái giàu lộ rõ, cái nghèo chìm hơn nhưng mênh

mang như những tiếng thở dài.

Sài Gòn bây giờ càng ngày càng muôn mặt, nhưng buổi sáng vẫn rộn rã với hình ảnh các học sinh, sinh viên mắt sáng trong tươi vui đến lớp, hàng đoàn người xe tấp nập, và những chùm phượng

đỏ đã bắt đầu nở trên cao, những cành hoa điệp vẫn còn vàng óng và một số đường phố vẫn rợp bóng lá me xanh. Cuộc sống vẫn còn đầy niềm tin và hy vọng, có đúng không?...